

TJÄNSTESKRIVELSE
2020-01-15

B 2019-001312

Miljö- och
stadsbyggnadsnämnden

ÄLGÖ 4:1 och ÄLGÖ 4:7

Tillsynsanmälan om avvikelser från lovet, med mera

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden lämnar tillsynsanmälan avseende fastigheterna Älgö 4:1 och Älgö 4:7 utan åtgärd och avslutar ärendet från fortsatt handläggning.

Beslutet tas med stöd av 11 kapitlet 5 § plan- och bygglagen (2010:900).

Ärendet

Ärendet gäller en tillsynsanmälan som skickades in den 27 september 2019 till miljö- och stadsbyggnadsnämnden på Nacka kommun av [personuppgift borttagen]. [personuppgift borttagen] begär tillsyn av bygglovet som getts den 31 januari 2018 avseende nybyggnad av ett telekomtorn och två teknikbodar. Till tillsynsanmälan har det bifogats foton tagna den 9 september 2019, kartutdrag, handlingar från bygglovsärendet (bygglov, startbesked, slutbesked, slututlåtandet från kontrollansvarig, signerad kontrollplan) och länsstyrelsens yttrande från den 27 november 2017 om uppförande av torn och teknikbodarna på Älgö 4:1.

Av den skriftväxling som finns i ärendet har det framkommit uppgifter om att mastägaren påbörjat arbete med att uppföra tornet utan att ta kontakt med markägaren som är Nacka kommun. Enheten för drift offentlig utemiljö har ställt frågan om de åtgärder som vidtagits är förenliga med det bygglov som getts.

Representanter från bygglovenheten gjorde den 7 november 2019 ett tillsynsbesök, se bifogat protokoll, däri det går att utläsa följande. Den luftledning som tidigare stått vid Trappstigen var borttagen och platsen hade återställts. Luftledningen har dragits från Berghemsvägen till telekomtornet. Luftledningen har inte dragits helt rakt, utan går lite i kors och tvärs. Några stubbar och avverkade träd syntes i närheten av luftledningen. Det fanns inte några synliga uppenbara spår av att naturen hade skadats.

Anmälaren har getts möjlighet att bemöta uppgifterna i tillsynsprotokollet och getts möjlighet att framlägga skäl som kan vara av betydelse för handläggningen av ärendet. Bygglovenheten har samtidigt informerat anmälaren om ärendets fortsatta hantering och att beslut i ärendet kommer att tas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Någon skrivelse har inte getts in från anmälaren.

Tidigare lovbeslut

Bygglovsärende, Älgö 4:1, B 2017-001711

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden gav den 31 januari 2018, beslutsnummer § 12, bygglov och startbesked för nybyggnad av ett 48 meter högt telekomtorn och för två teknikbodar. Beslutet överklagades av flera kringboende. Länsstyrelsen beslutade den 3 juli 2018 att avvisa 43 personers överklagande på grund av att de inte bedömdes ha någon klagorätt. Länsstyrelsen avlog, i samma beslut, 29 personers överklaganden. Länsstyrelsen beslut överklagades vidare av 29 personer till mark- och miljödomstolen. Mark- och miljödomstolen avlog den 9 januari 2019 samtliga personers överklaganden. Tre personer överklagade domen vidare till Mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljööverdomstolen beslutade den 2 maj 2019 att inte ge prövningstillstånd, vilket innebär att bygglovsbeslutet vann laga kraft.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utfärdade den 9 november 2018 slutbesked i lovärendet och som skäl för beslutet angavs att byggherren har uppfyllt alla krav som gäller för åtgärderna enligt lovet, kontrollplanen och startbeskedet.

Marklovsärendet, Älgö 4:7, B 2019-001172

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 27 september 2019, beslutsnummer 2019-002014, att ge marklov och startbesked för åtta träd som redan fällts inom fastigheten Älgö 4:7. Den 20 november 2019 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att påföra Nacka Energi en byggsanktionsavgift på 93 000 kronor för att träden fällts innan lov och startbesked utfärdats.

Planförutsättningar

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrkte den 17 februari 2016 detaljplanen Dp 607 för del av fastigheten Älgö 4:1. Kommunfullmäktig antog därefter detaljplanen den 18 april 2016. Detaljplanen syftade till att möjliggöra för uppförande av en mobilmast med tillhörande område för teknikbodar inom ett område med naturmark mitt på Älgö för att tillhandahålla tillräcklig nätkapacitet för mobila teletjänster. Detaljplanen reglerade även att naturmarken, som då var privatägd, kring masten och teknikbodarna överfördes till kommunal allmän platsmark i syfte att säkra allmänhetens tillgång till marken. Detaljplanen vann den 27 september 2017 laga kraft.

Skäl till beslut

Aktuellt tillsynsärende

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har att pröva om det har skett avvikelser från givet bygglov eller om det har skett någon annan överträdelse av plan- och bygglagstiftningen som medför att miljö- och stadsbyggnadsnämnden behöver ingripa med tillsyn enligt 11 kapitlet plan- och bygglagen.

Förutsättningarna för bedömningen av tillsynsanmälan är att detaljplanen och bygglovet har vunnit laga kraft och att slutbesked har utfärdats.

Den omständigheten att slutbesked har utfärdats, med stöd av 10 kapitlet 34 § plan- och bygglagen, innebär att miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömt att byggherren uppfyllt sina åtaganden enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen och att nämnden inte funnit skäl att ingripa enligt 11 kapitlet. Denna omständighet utesluter inte att det kan förekomma brister som förbisets och som kan behöva åtgärdas.

Anmälaren har anfört i tillsynsanhälan i huvudsak följande. Telekomtornets elanslutning har anlagts i strid med bygglovet och dess villkor genom att ändra elkabeldragningsmetod och genom att etablera ny dragning till en helt annan plats än vad lovet anvisar. Telekomtornets elanslutning skulle enligt lovet ske till den närmaste elanslutningspunkt vid Trappstogens väg, vilket inte har gjorts, utan istället har elanslutningen gjorts vid Berghemsvägen. Enligt bygglovsbeslutet skulle kablar läggas i rör som skulle förankras i marken längs en kabelväg som skulle pekats ut av Nacka kommuns park- och naturenhet. I stället för detta har luftledningar med tillhörande stolpar gjorts på en sträcka på 270 meter genom nyckelbiotopen tillika naturvärdesobjektet. Bygglovet saknar information om den elkapacitet som telekomtornet fordrar. Tillstånd/anhälan/godkännande har inte gjorts till länsstyrelsen, Nacka kommuns park- och naturenhet eller till lantmäterimyndigheten. Byggherren har även gett in osant intygande att samordning har skett och lovet har följts.

Har det gjorts några lovpliktiga åtgärder utan lov?

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har att bedöma om det har skett några lovpliktiga åtgärder utan lov. Bygglov har endast getts för ett telekomtornt och två teknikbodar.

Av plan- och byggförordningen (2011:338) framgår vilka andra anläggningar än byggnader som det krävs bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra. Uppräkningen i 6 kapitlet plan- och byggförordningen är uttömmande. Det innebär att det finns ett stort antal anläggningar som inte kräver bygglov.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att det inte krävs bygglov för att anordna den aktuella luftledningen med tillhörande stolpar. Luftledningen med tillhörande stolpar är inte att likställa med radio- eller telemaster och är inte heller att se som torn enligt plan- och byggförordningen. Inte heller finns det anledning att anta att det har skett några andra lovpliktiga åtgärder inom det aktuella området utan bygglov.

De träd som har fällt har fått marklov i efterhand och sanktionsavgifter har påförts, vilket innebär att denna fråga är utagerad. Inte heller har det skett några andra lovpliktiga åtgärder utan marklov.

Överensstämmer åtgärderna med givet bygglov?

Lovpliktiga åtgärder ska genomföras så att de inte strider mot det lov som har getts för åtgärden. I tillsynsanhälan har det anförts att det gjorts flera åtgärder i strid med bygglovet och dess villkor.

Bygglov kan ges med villkor enligt 9 kapitlet 40 plan- och bygglagen, men det har inte gjorts. Av lovbeslutet framgår att bygglov har getts med stöd av 9 kapitlet 30 § plan- och bygglagen och som tillägg till beslutet har det angetts att bygglov ges med "tillhörande upplysningar". Själva ordalydelsen ger för handen att det är fråga om upplysningar och inte några bindande villkor som ska följas upp och efterlevas för att erhålla slutbesked.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan endast föreskriva villkor som har stöd i plan- och bygglagen eller i föreskrifter meddelade stöd av lagen, se 9 kapitlet 40 § plan- och bygglagen. Villkor som beslutats med stöd av nämnda paragraf anger vad som behöver uppfyllas för att en åtgärd ska få vidtas och under vilka förutsättningar lovet ges.

De upplysningar som getts i bilagan till beslutet innehåller utdrag från planbeskrivningen till detaljplanen DP 607 och är i huvudsak en beskrivning på vilket sätt masten ska uppföras och hur det ska genomföras. Det saknas lagstöd för att villkora beslutet med de åtgärder som finns i beslutets bilaga. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer därför att det är fråga om just upplysningar och inte sådana bindande villkor som ska vara uppfyllda för att erhålla slutbesked. Dessa omständigheter medför att miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att det inte skett någon avvikelse från bygglovet genom att elledningen har dragits från Berghemsvägen istället för Trappstigen och genom luften i stället för i marken. Vilken elkapacitet som anläggningen fordrar är inte en fråga som ingår i bygglovsprövningen och omfattas inte heller av efterföljande beslut startbesked och slutbesked.

Överensstämmer åtgärderna med detaljplanerna för området?

Åtgärder som inte kräver lov och som avser byggnadsverk, tomter och allmänna platser ska genomföras så att de inte strider mot den detaljplan som gäller för området. Det gäller både för icke lovpliktiga åtgärder och för åtgärder som är lovbefriade.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att luftledningarna inte strider mot gällande detaljplanebestämmelser om att området ska användas som naturområde. Till denna bedömning bidrar att det är möjligt att passera under luftledningen, omkring telekomtornet och teknikbodarna och påverkan för allmänheten att använda naturmarken begränsas ytterst lite. Användningen av marken bedöms fortfarande som naturområde.

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att det inte har framkommit att det vidtagits någon åtgärd i strid med någon bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen. Då något skäl att, med stöd av 11 kapitlet plan- och bygglagen ingripa mot vidtagna åtgärder på de aktuella fastigheterna inte har framkommit lämnar miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillsynsanmälan utan åtgärd. Vad som anförs i övrigt i tillsynsanmälan med bilagor föranleder ingen annan bedömning.

Gällande bestämmelser

Enligt 9 kapitlet 40 § första och andra stycket plan- och bygglagen framgår att ett bygglov ska framgå

1. vilken giltighetstid lovet har,
 2. om det ska finnas någon som är kontrollansvarig och i så fall vem eller vilka som är kontrollansvariga, och
 3. att lovet inte innebär en rätt att påbörja den sökta åtgärden förrän byggnadsnämnden har gett startbesked enligt 10 kapitlet.
- Lovet ska också innehålla de villkor och upplysningar som följer av 23, 36, 37 eller 38 § eller behövs i övrigt.

Av 10 kapitlet 34 § plan- och bygglagen framgår att byggnadsnämnden ska med ett slutbesked godkänna att en eller flera åtgärder som avses i startbeskedet ska anses slutförda

och, i fråga om byggåtgärder, att byggnadsverket får tas i bruk, om

1. byggherren har visat att alla krav som gäller för åtgärderna enligt lovet, kontrollplanen, startbeskedet eller beslut om kompletterande villkor är uppfyllda, och
2. nämnden inte har funnit skäl att ingripa enligt 11 kapitlet.

Enligt 11 kapitlet 5 § plan- och bygglagen ska en tillsynsmyndighet pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i denna lag, i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Bygglovenheten

Rebecca Lord
handläggare

Bilagor:

1. Beslut om bygglov och startbesked för telekomtorn och teknikbodan.
2. Handlingar inför beslut om slutbesked.
3. Beslut om slutbesked.
4. Tillsynsanmälan.
5. Tillsynsprotokoll.

ÖVERSIKTSKARTA

